

አናፍራ ቆጃሕ ዘይፈልጥስ ኣይሃዳናይን!

ህዝብና ልቡ ከም ክፉት መጽሓፍ ዝንበብ ኔሩ። ሃገርናውን ዓዲ ግሩሃትጭያ ዝነበረት። ሎሚ ግን ኣብ ኢድ ጎራሓት ኣትያ ትደምን ተእውንጭያ ዘላ። ሞትን መርድእ ግዛ ተረሐ ስለ ዝኾነ፤ ንክተርድኡም ከድካ መይቶም ይጸንሑኻ!ጭ ዝተባህለጭ ኮይኑ ዘሎ። ቀባሪ ስለ ዘይርከብጭውን በቶም ዝተረኽቡ ቆልዓ ሰበይቲ ምወት ሓመድ ዝለብስ። ህዝብና፤ ንእንታይ ኢና ንገብር? ንመን ኢና ንነግር! ብኸመይ ኢና እዚ ክፉእ ዘመን ንሰግር? እናበለ የዕለብጥጭ ዘሎ።

ስለዚ ኣለና! ኣይመትናን!ጭ ትብሉ ኣሕዎት!

- ድለዩ ናብ ሓደ ጥርምፍ ብልሓት
- ህዝብኹም ኣድሕኑ ካብ ጥፍኣት
- መጺኡናጭ ዝሃርም ነጋሪት ጥፍኣት
- ዋጋ የብሉን ኣውያት
- ሃገር ምስ ጠፍኣት
- ይኣክል! ምፍፍላይ ይኣክል ምጉት
- ይኣክል! ኢሳያስ እናጥፍኣካ! ኣለኹ! ማለት
- ይኣክል! ሃገር እናተዘምተ ዓይንኻ ምዕማት
- ይኣክል! ተተጎቲትካ ምእታው ትሕቲ መሬት
- ሃገርና ነድሕን ካብ መሸግ ካብ ውድቀት
- ህዝብና ፋሕ ዝበለ ክምለስ ካብ ሰደት
- ግዝኣተ ሕጊ መስሪቱ ክምርሽ ንቕድሚት

ኤርትራ፡ ብጅግራፊ ኣቐማምጥኣ ይኹን ብካልእ ንዘመናት፤ ብዙሓት ዝብህጉዋን ሃገር ኢያ። ዓይኒ ጸላኢቲ ስለ ዘይተፈልያ ከኣ ታሪኽ ህዝብና ታሪኽ መኸተዩ ዝብሃል። ባእዳውያን ምስ ወረሩ፡ ህዝቢ ታሪኹ ፈሊጡ፡ ተላዒሉ ከይጉሕጭም ስለ ዝሰግኡ፡ ተቐዳዲሞም ታሪኹን መራሕቱንጭም ዘጥፍኡ። ምስ ህዝቢ ዓለም ከይራኹብን ከይምሃርንጭም ዝኸልክሉ። ታሪኹ ዘይፈልጥ ህዝቢ፡ መጻኢ ዕድሉ ክቕይስ ኣይክእልን ኢዩ። ናበይ ከም ዝኸይድ ስለ ዘይፈልጥ ከኣ ብቀሊሉ ንፋስ ናብ ዝነፈሶ ክነፍስ፡ ብዘጋጥሙ ኩነታት ተጸልዩ ኣብ ዕንክሊል ክነብርጭ ዝግደድ። ስለዚ መጻኢ ወለዶ ታሪኹ ክፈልጥን ክምሃርን ክጥቀሙሉን ግድን ዝኸውን። ህዝቢ ኤርትራ ካብ ባሕሪ ሰጊሮም ዝመጹ ቱርክን ግብጽን ጣልያንን፡ ብምድሪ ዝመጹ ናይ መሳፍንቲ ትግራይን ወራራት ን150 ዓመታት ዝኣክል ከም ዝተሳቐየ ኢዩ ዝፍለጥ። ህላውንኡ ንምውሓስ ቀጻሊ መኸተ ክካይድ ዝተቐሰበ ህዝቢ ኢዩ። ንምምካትን ምሕላውን ክጥዕም ከኣ ኣብ ክብ ዝበለ ቦታታት ይሰፍር ከም ዝነበረን ወራሪ መጻኢ! ዝብል ነጋሪት ክሰማዕ ከሎ፡ ብቕጽበት ተላዒሉ፡ ናብ ወተሃደር ተለዊጡ፡ ንዝኣምኖም መራሕቱ ተኸቲሉ፡ ኣንጻር ጸላኡቱ ይምክትን ዝሰዕርን ከም ዝነበረ ጸላኡን ፈታውን ዝፈልጦ ሓቂ ኢዩ።

ባእዳውያን ወረርሽታ ታሪኹን መራሕቱን ምጥፋእ ጥራይ ዘይኮነ ከይምሃርን ከይነቕሕን ምስ ህዝቢ ዓለም ከይራኹብን ስለ ዝኸልከሉዎ፡ ክምዕብልን መሰሉን ክብሩን ክሕሉን ክምዕብልን ኣይከኣለን። ግዳይ ድሑር ልምድን ባህልን እምነት ኮይኑ ንናይ ባእድን ውሽጥን መናውራታትን ፖለቲካን ተጋሊጹ ከም ዝነበረን ዘሎን ኢዩ ታሪኹን ዘረጋግጽ። ኣብ ሕጊ እንዳባ፤ ሕጊ ምፍራስ ንእግዚኣብሔርን ንንጉስን ዘሕዝንን ዘቕጽዕን፤ ብዝብል ተመዝጊቡ ዝርከብ ዘረጋግጽ፤ ኣብ ናብርኡ ዝኸተሎን ዘዘውትሮን ባህሉን ልምዱን፡ ዝመስረተ ኢዩ። መንግስቲ፡ ፍትሒ ከይጠፍእ ህዝቢ ከይብደል ዝሕሉ፡ ፍትሒ ዘውጽእጭ ዝመስሎ። ክሳብ ቀረባ ጊዜ ንዝገን መንግስቲጭ ዝብል ምዃኑ ኣብ መንግስቲ ዝነበሮ እምነት ሓያል ከም ዝነበረጭ ዘረድእ። ሎሚ ብፍላይ ኣብ ገጠር ዝነበር ህዝቢ ኤርትራ፡ መንግስቲ ባዕሉ ኢዩ ብዘይ ክስን ፍርድን ዝኣስር ዝጨዊ ዝቕትል ዘሎ፡ ምባል ባእሲ ምዕዳምጭ ዝኸውን። ሓደ ዓቢ ጸገም ከኣ ዝብዝሕ ህዝብና ደንጉዩ ዝርዳእ ምዃኑ ኢዩ። ዘይፈተነ ይፈትኖ ዘብል ኢዩ ከኣ።

ዘይፍላጥ ግን ሕሱምጭቹ ብማለት ምሕላፍ ግን ሳዕቤኑ ብርቱዕ ኢዩ። ካብ ስምብራቱን ጽልዉኡን ኣብ ኣጸር ምድሕንጭውን ዝክኣል ኣይኮነን። ናይዚ ግዳይ ካብ ምኅን ምድሕን ዝክኣል ከኣ፡ ንብዙሕ ዓመታት ዝቐጽልን፡ ብጥንቃቄ ዝተዳለወ ናይ ትምህርቲ ስርዓት ምክያድን፡ ንቐሓት ክብ ንምባልን ናይ ፖለቲካዊ ክእለት ዘለዎም ምሁራት ምፍራይን ዝሓትት ምኅኑ ምፍላጥ ኣገዳሲ ኢዩ። ስርዓት ሃይለስላሴ ብድሑር ናይ ፊውዳል ኣተሓሳስባ ዝምራሕጭኳ እንተነበረ፡ ብፖለቲካ ክእለቱን ብኣመሪካን እንግሊዝን መንግስታት ሓገዝንጭቹ ናይ ኤርትራ ናጽነታ ክኸልፍን፡ ንሃገርና ብስርዓት ፈደረሽን ምስ ኢትዮጵያ ከም ትቐረን ክገብር ዝኸኣለ። ከም ሳዕቤኑ ከኣ ህዝብና ብሰላም ክረኽባ ዘይክኣል ናጽነት፡ ናይ ሰላሳ ዓመት ደማ ኩናት ብምክያድን ብሰፍ ዘይብል ናይ ሰብን ንብረትን መስዋእቲ ከፊሉ ዝጨበጣ ናጽነት ፍራኒ ከየስተማቐረን ብሩህ መጻኢ እናማዕደወን ኣብ ዘይሓሰቦን ዘይተጸበዮን ሓደጋ ወዲቐ ይርከብ። ጉዳማት ደቂ ውሻጠ ወሊዳ መሬት። ናጽነቱ ጨውዮም ናብ ባርነት ለጂጦማ። ብኢሳያስ ስዓብቱን መጻኢ ዕድሉ ጸልጺቲ ህዝብና። መሰሉን ክብሩን ከምልስ እንደገና ናብ ዝመረረ ቃልሲ ክኣቱ ተገዲዱ። ስለ ምንታይ? ብኸመይ? ብኸመይ ኢዩኽ ክፍታሕ ዝክኣል? ንዝብሉ ሕቶታት ንዘተ ዝሕግዝ ሓሳብ ንምቕራብ ዝግለመጭቹ ናይዚ ጽሑፍ ዕላማ።

ብመሰረቱ ካብ ከተማታትን ገጠራትን ንሜዳ ዝወሓዙ ኤርትራውያንን ድሕሪ ባይታን፡ ብዛዕባ ህዝብና ዝነበርም ፍልልያትን ኣፍልጠን፡ ምትእስሳርን ፍቕርን ብቀሊል ዝግመት ኣይኮነን። ደቂ ከተማ ካብ ናይ ገጠር ዝተፈላልዩ ናብራን ልምድን ከተማታት ዘማዕበሉን ናይ ትምህርቲ ዕድል ዝረኽቡ ምኅኖም ዝክሓድ ኣይኮነን። ገለ ካብኦም ግን ብጠባያት ደቂ ሹቕ ከም ዝተጸልዉን፡ ጠባይ ዕዋላታት ዘማዕበሉ፡ ምስ ኣብ ገጠር ዝነበር ህዝቢ ርክብ ከም ዘይነበርም፡ ገለ ግን ወለዶም ቤት ትምህርቲ ክዕጸ ከሎ ባህልም ልምድን ህዝቦም ከይርስዑ፡ ናብ መበቆል ዓዶም ይወስዱዎም ስለ ዝነበሩ ባህሉ ክፈልጡን ክወርሱን ጥቡቕ ርክብ ከም ዝነበርምን ይፍለጥ። ሓደ ካብ ናይ ብሕቲ መራኽቢ ብዙሓን ዝሰማዕኩዎ ከም ኣብነት ክጠቅስ። ካብ ከተማ ዝተሰለፈ ተጋዳላይ፡ ነቶም ካብ ገጠር ዝተሰለፉ መሰሉ ክዋሳእ ዝሰምዑዎ ምስ ሓተቱዎ፡ ኮነ ኢሉ ንዓበይቲ እናሓተትኩ ተማሂረዮ!ጭ ብማለት ከም ዝመለሰ ገሊጹ። ካብ ሰብ እኽሊ ይምዘን ከም ዝብሃል፡ ንኢሳያስ ዝፈጸሞን ዝፍጽሞ ዘሎ ግፍዕታትን ንዝፈልጥዎ ብምግዳፍ ድሕሪ ባይትኡን መዕበያን ምጽናዕ ምሕላፍ ይሓይሽ። ካብ ወላዲቱን ኣሕዋቱን ተፈልዩ ምስ መድህን በራድ እንዳ ሜስ ምዕባዩ ብዙሕ ሕቶታት ከልዕል ዝኸእል ኢዩ። ኢሳያስ ንሜዳ ክሰለፍ ከሎ፡ ሓደ ብቐረባ ብቐረባ ዝፈልጠ፣ 'እዚ ዝመጸኩም ዘሎ ተጋዳላይ፣ ፈላላይ፣ ቂመኛ፣ ተንኮለኛ፣ ህልኸኛ ... ! ስለ ዝኾነ ንሰውራና ከይፈላሊ ከዩዳኽም ተጠንቀቐ!' ዝብል መልእኽቲ ንሜዳ ከም ዝሰደደ ኢዩ ዝፍለጥ። ጅግና ብርሃነ ኣብርሀ ከኣ፡ ነዚ ብዝፈልጠ ዝተገልጸ ኣብ ሃገሪይ! ዝብል ካልኣይ መጽሓፉ ኢሳያስ ብባህርኡ (መላኽ) ዲክታተር ክኸውን ዝድሊ ሰብ ኢዩ። ብማለት ደጊሙዎ ኣሎ። ኣብ ቀረባ ግዜ ከኣ፡ ብናይ ወዲ ሰብ ኣእምሮ (ሶሲዮሎጂ፣ ሳይኮሎጂ) ዕሙቕ ዝበለ ፍልጠት ዘለዎም ኤርትራውያን ሞያውያን ስለ ምንታይ ኢሳያስ ንህዝብና ከጥፍእ ከም ዝተላዕለ ንምፍላጥ ጸዕሪ የካየዱ ምህላዎም ዝዝከር ኢዩ። ገለጭውን ኢሳያስ ሳዲስት ኢዩ! ሳዲስት ማለት ከኣ፣ ኣብ ልዕሊ ካልኣት ሰባት ብዘውርዶ ስቓይን፣ ውርደትን፣ ደስታ ዝስመዖን፣ ዕግበት ዝፈጥረሉን ማለት ኢዩ። ንኢሳያስ ዘሓጉሶ ከኣ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ምውራድን፡ ምስቓይን፡ ናብራን ሂወትን ህዝቢ ኤርትራ ምዝራግንጭቹ ዝብሉጭውን ኣለዉ። ናዝጊ ክፍሉጭውን፡ ኣነን ኢሳያስን ዝፈጸምናዮ ህዝቢ ኤርትራ እንተዝፈልጥ ምተጸለለ!ጭ ዝበሎ ዝርሳዕ ኣይኮነን። ምናልባትጭውን በዚን ብካልእን ምክንያት ስለ ዝተቐየሞ ይኸውን ሬስኡ ኣብ ዓዱ ሓመድ ኣዳም ከይለብስ ዝኸልከለ። ካልኣይ ይቐጽል

ምልኪ ይፍረስ ሕጊ ይንገስ
ዓወት ንውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ
ምስሉ ተኪኤ 2 ሰነ 2020

